

Provinciaal omgevingsplan

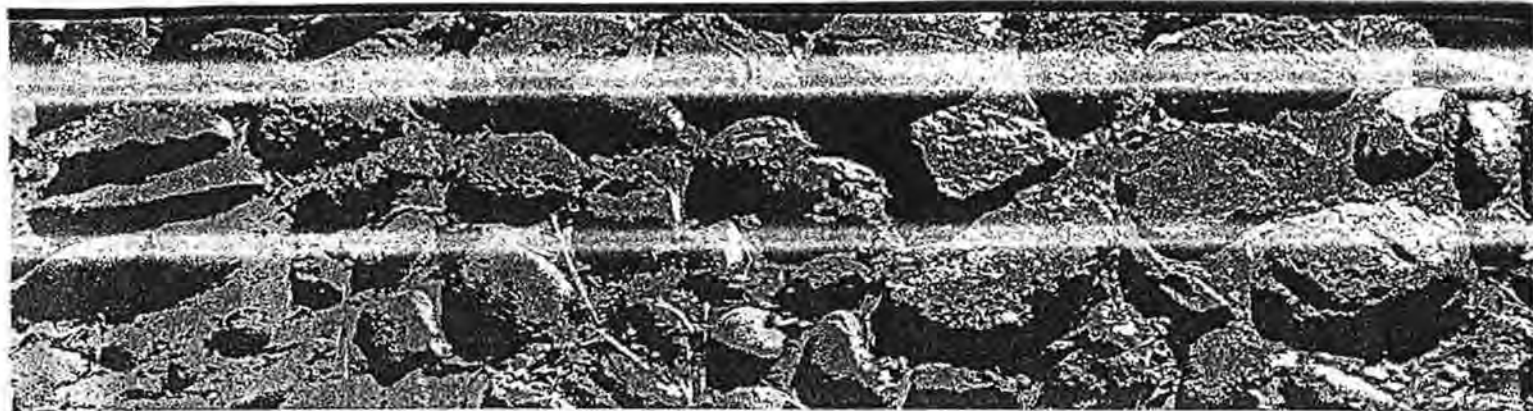
*Provinciale staten van Drenthe
16 december 1998*





Inhoud

Voorwoord	7
A. Inleiding	
A.1 De start en het proces	10
A.2 Waarom een POP?	10
A.3 Voor wie?	11
A.4 De mogelijkheid van een POP	11
A.5 Bestuurlijk proces	11
A.6 De inhoud van het POP	12
A.7 De status	13
A.8 Het karakter	13
A.9 De functies van het POP	14
A.10 De systematiek	14
A.11 Plantermijnen	14
A.12 Afbakening	15
A.13 Uitvoering	15
B. Een visie op Drenthe	
B.1 Inleiding	18
B.2 Drenthe in ruimer verband	18
B.3 Drenthe en directe omgeving	21
B.4 De grondslagen voor het omgevingsbeleid	23
B.5 Doelstellingen voor het gehele omgevingsbeleid	26
B.6 De economische kerngebieden	26
B.7 Het landelijk gebied	36
B.8 Afvalverwijdering	41
B.9 Overige zaken	43
B.10 Visie op de uitvoering	44
B.11 Ontwikkelingskader	45



C.	Toetsingskader	
C.1.	De rol van de provincie	49
C.2.	De algemene omgevingskwaliteit in heel Drenthe	53
C.2.1.	Inleiding	54
C.2.2.	Algemene omgevingskwaliteit	54
C.2.3.	Algemene doelstellingen	56
C.3.	De kernenstructuur	67
C.3.1.	De bebouwde omgeving	73
C.3.2.	Het wonen	78
C.3.3.	Het werken	83
C.3.4.	De verzorgingsstructuur	92
C.3.5.	Recreatie en toerisme	97
C.3.6.	Verkeer, vervoer en (overige) infrastructuur	100
C.4.	De kwaliteit van het landelijk gebied	119
C.4.1.	Integrale functietoekenning	122
C.4.2.	Beleid in aangewezen milieubeschermingsgebieden	131
C.4.3.	Land- en tuinbouw	134
C.4.4.	Natuur, bos en landschap	138
C.4.5.	Archeologie en cultuurhistorie	144
C.4.6.	Delfstoffen en ontgrondingen	149
C.4.7.	Bebouwing landelijk gebied	156
C.4.8.	Militaire terreinen	162
C.4.9.	Grondwaterkwantiteitsbeheer	164
C.5.	Afvalverwijdering	169
C.5.1.	Algemeen	170
C.5.2.	Monitoring	172
C.5.3.	Doelmatigheid	172
C.5.4.	Logistiek	173
C.5.5.	Verwijdering volgens de Ladder van Lansink	176
D.	Ontwikkelingskaart	
	Ontwikkelingskaart	186
E.	Gebiedsgerichte deel	
E.1.	West	190
E.2.	Midden-Zuidwest	194
E.3.	Zuidmidden	196
E.4.	Zuidoost	198
E.5.	Noordoost	202
E.6.	Noord	205



F. Doorwerking en uitvoering

Bijlagen

A.	Gewenste ontwikkeling voor de toename van de woningvoorraad per kern per vijf- jaarsperiode	228
B.	De gewenste ontwikkeling voor de stroomwegen en de gebiedsontsluitingswegen	236
C.	Tabel met gebiedskenmerken + toelichting	241
D.	Duurzaamheidstoets	253
E.	Actiepunten	256

Lijst gebruikte rapporten, nota's	262
--	-----

Afkortingenwijzer	264
--------------------------	-----

Trefwoordenregister	266
----------------------------	-----

Kaarten

Kaarten in de tekst

Cultuurhistorisch waardevolle nederzettingen

Verzorgingsstructuur

Infrastructuur

Landgoederen

Gebruik diep grondwater

Overige kaarten (zie aparte map Kaarten Provinciaal omgevingsplan)

1.	Functiekaart
2.	Functiekaart overige aanduidingen
3.	Ontwikkelingskaart
4.	Economische kernzones
5.	Gebiedskenmerken
6.	Abiotisch waardevol gebied
7.	Ecologische structuur
8.	Aandachtsgebieden archeologie en bodem
9.	Cultuurhistorische gaafheid
10.	Typen nederzettingen met hun kenmerken
11.	Typen landschappen met hun kenmerken
12.	Aangewezen milieubeschermingsgebieden
13.	Fosfaatbindend vermogen
14.	Kwetsbaarheid van de bodem voor nitraatuitspoeling
15.	Verdroging
16.	Gebiedsindeling



12702-39361 Uitgevoerd door A. Anema tijdens overleg
2-6-1999 (kopie POP-
Drenthe)

Verbodzone diepe boringen

In verbodzones diepe boringen, van toepassing voor die winningen waarbij rekening is gehouden met de natuurlijke bescherming van de aanwezige kleilagen, geldt een verbod op het doorboren van deze kleilagen. Per gebied is aangegeven vanaf welke diepte dit verbod van toepassing is.

In deze zones zijn de algemene regels voor aangewezen milieubeschermingsgebieden en de aanvullende regels voor grondwaterbescherming niet van toepassing, tenzij in deze zone tevens milieubeschermingsgebieden zijn aangewezen.

Grondwaterbeschermingsgebied Drentsche Aa

In het beschermingsgebied Drentsche Aa (wateroppervlak van permanent voedende waterlopen en 5 m ter weerszijde daarvan) geldt een verbod op het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het innemen van oppervlaktewater voor het vullen en spoelen van spuitmachines. Voor een deel van de Drentsche Aa geldt een kanoverbod.

Aanvullend beleid ter bescherming van de stilte

Om het aspect stilte voldoende te beschermen, wordt in milieubeschermingsgebieden II aanvullend beleid ten aanzien van de volgende aspecten gevoerd.

- Er worden inrichtingsmaatregelen getroffen om verstoring tegen te gaan.
- In het kader van de Wm wordt geluidsverstoring van bestaande inrichtingen aangepakt. Tevens wordt een toename van de geluidsverstoring vanwege nieuwe inrichtingen voorkomen.
- Het gemotoriseerd verkeer wordt beperkt.
- Door middel van overleg met het Ministerie van Defensie wordt gestreefd naar het opheffen van militaire laagvlieggebieden en -routes.

Genoemde aspecten worden voor een deel door regelgeving in de PMV gerealiseerd.

Daarnaast spelen vooral instrumenten in het kader van de ruimtelijke ordening een belangrijke rol.

C.4.3. Land- en tuinbouw

Inleiding

Het gaat in dit hoofdstuk nadrukkelijk niet om een beschouwing over de gehele Drentse landbouw. Hiervoor wordt verwezen naar de provinciale landbouwnota Een kwestie van kiezen en de voortgangsrapportage De landbouw gaat verder. Het gaat wel om de relatie tussen land- en tuinbouw en de fysieke omgeving in deze provincie. Vooral om de samenhang met ruimte, water en milieu. Ook de relatie met andere onderdelen in dit plan komt ter sprake, voorzover dit voor het POP relevant en voor het provinciaal bestuur van Drenthe aan de orde is.



NMP3 aangekondigde aanvullend stikstofbeleid zal gaan spelen. Verreweg de meeste bedrijven op het Drents Plateau produceren dan een overschot aan stikstof op basis van de doelstelling van 170 kg N per ha (EU-nitraatrichtlijn) (Noordenveld, Zuidwest-Drenthe en zuidelijk zandgebied). De kunstmestgift en de mestimport zijn in het voorgaande niet betrokken. De resterende ruimte is voor de continuïteit van de bestaande bedrijven wezenlijk. Dit is de reden voor een zeer terughoudend en gericht inplaatsingsbeleid (inplaatsing melkveebedrijven). Verplaatsing vanuit de Drentse EHS heeft hoge prioriteit.

Op een aantal onderdelen onderscheidt de Drentse landbouw zich wel in gunstige zin ten opzichte van andere regio's in het land. De belasting van bodem, grondwater- en oppervlaktewater blijft echter nog te hoog. Uit diverse studies blijkt dat de kritische depositiewaarde voor ammoniakgevoelige natuur in de EHS wordt overschreden. Bij de bijzondere omgevingskwaliteit in C.4.2. wordt hierop ingegaan. In deel F komt dit bij de uitvoeringsprogrammering en het stimuleringsbeleid ook aan de orde.

Intensieve veehouderij

Binnen het omgevingsbeleid vraagt de intensieve veehouderij om aparte aandacht.

De provincie voert voor deze sector een terughoudend beleid. Naast de aspecten van milieubelasting (emissies) speelt ook de ruimtelijke beïnvloeding van de gebiedskenmerken en het landschap door de vereiste bebouwing een rol (grootschaligheid en bouwmassa). De ontwikkeling van het rijksbeleid lijkt in toenemende mate ondersteunend te worden voor de provinciale stellingname.

De beperkte ruimte die er her en der nog is voor inplaatsing, wordt gereserveerd voor uitbreidingen van bestaande bedrijven en het oplossen van knelpunten elders door verplaatsing van bestaande bedrijven. Op deze wijze houden bestaande bedrijven kans op ontwikkeling, is er ruimte voor het oplossen van milieuproblemen en wordt voorkomen dat er normopvulling plaatsvindt dan wel dat schone gebieden meer worden belast.

De ruimte die wordt geboden voor uitbreiding, dan wel inplaatsing van elders, neemt per zone af. De precieze mogelijkheden zijn aangegeven bij de beschrijvingen van de afzonderlijke zones (C.4.1.).

X Tuinbouw

De teelt van vollegrondsgroenten stelt hoge eisen aan de productieomstandigheden. Wisselteelt en beregening zijn daarbij een voorwaarde.

Een apart onderdeel zijn de twee concentraties aan glastuinbouw bij Emmen en verder de gebieden die ontwikkeld worden (Klazienaveen en Erica). Uit een oogpunt van werkgelegenheid, ruimte, watervoorziening, milieu, landschap, afzet en infrastructuur is uitbouw van dit regionale centrum van nationale betekenis mogelijk en gewenst. De overgang tot het volle West-Nederland zal worden gestimuleerd. De uitbreiding van deze complexen biedt meer mogelijkheden om in te spelen op de milieudoelen dan in de overvolle oude glastuinbouwge-



bieden. Hiervoor is in Drenthe 500 ha gereserveerd en op de Functiekaart globaal aangegeven. Buiten de twee concentratiegebieden wordt kassenbouw tegengegaan.

De boom- en sierteelt wordt bij voorkeur geconcentreerd bij Frederiksoord, terwijl hiervoor bij Eelde ook mogelijkheden zijn. Bij Eelde is de ruimte, gezien andere belangen, echter schaars terwijl bij Frederiksoord de koppeling met andere ontwikkelingen een voordeel is en gestimuleerd wordt (Land van Weldadigheid) (zie ook E.1.).

C.4.4. Natuur, bos en landschap

In het Structuurschema groene ruimte en het Provinciaal natuurbeleidsplan is aangekondigd dat het rijks- en provinciaal natuur-, bos- en landschapsbeleid in de gebiedsvisies NBL zal worden uitgewerkt. De gebiedsvisies vormen dus bouwstenen voor de gebiedsgerichte uitwerking van het beleid, maar ook voor de ontwikkeling van nieuw beleid.

De gebiedsvisies geven richting aan de inzet van sectorinstrumenten. Daarmee zijn het ook het toetsingskader voor de inzet ervan. De inzet van instrumenten op basis van voorstellen in de gebiedsvisies vindt steeds plaats na toetsing aan het POP.

Natuur

Algemeen

Het algemeen natuurbeleid is erop gericht om de omstandigheden voor de natuur te verbeteren. Behoud en herstel van aanwezige ecologische kwaliteiten zijn uitgangspunt. Op sommige locaties wordt de ontwikkeling van nieuwe natuurgebieden nagestreefd. Op de kaart Ecologische structuur is een actueel overzicht gegeven van de belangrijke onderdelen van de ecologische structuur in de provincie Drenthe.

Doel van dit algemene beleid is geconcretiseerd in de beschrijving van de zones (C.4.1.).

Lijnvormige beplantingen, waterlopen, bermen, taluds en perceelsranden, maar ook kleinere elementen als dobben en poelen zijn belangrijke dragers van de algemene omgevingskwaliteit. Tevens is het compensatiebeginsel een beleidsuitgangspunt (zie deel F).

Gebiedsgericht

Het gebiedsgerichte natuurbeleid is gericht op gebieden met specifieke natuurwaarden. Het betreft bos- en natuurgebieden en waardevolle cultuurlandschappen. De belangrijkste grote eenheden vormen, met natuurontwikkelingsgebieden en verbindingzones, de EHS.

In de gebiedsvisies zijn voor de lange termijn NBL-doelen geformuleerd waarin is aangegeven waar de ontwikkeling van welke natuur wordt nagestreefd en welke landschappelijke ontwikkelingen wenselijk worden geacht (de zogenaamde streefbeelden). Deze streefbeelden zijn gerelateerd aan natuurlijke potenties van het ecosysteem. Per gebiedsvisie zijn verschillende streefbeeldtermijnen gehanteerd. Realisatie van de streefbeelden is afhankelijk van te



Inleiding

hfdst. gebiedsgerichte deel

Dit deel van het POP beschrijft het beleid voor een aantal samenhangende gebieden in Drenthe. Daarbij is getracht dubbelures met deel C te voorkomen. Hier komen dus juist die zaken aan bod die iets toevoegen aan het algemene beleid zoals dat in deel C van dit plan is beschreven.

Voor dit gebiedsgerichte deel van het POP is Drenthe verdeeld in een zestal samenhangende gebieden. Bij het kiezen voor een gebiedsindeling doet zich het probleem voor dat, afhankelijk van het aspect dat men belicht, gekomen kan worden tot telkens andere indelingen. Het maken van keuzen is dus noodzakelijk.

Omdat in het visiedeel al is aangegeven dat de waterhuishouding een belangrijke basis voor de planvorming is, zijn de waterhuishoudkundige systemen (WHP 1993) als vertrekpunt gekozen. Vervolgens is rekening gehouden met een aantal grotere gebiedsgerichte projecten die momenteel worden uitgevoerd. Tot slot zijn ook de grenzen van de nieuwe gemeenten bij de indeling betrokken.

De grenzen die vervolgens zijn getrokken, zijn globaal; het gaat er niet om, om de laatste vierkante meter nauwkeurig in te delen. De grenzen zijn immers niet bedoeld om delen van Drenthe van elkaar te scheiden maar om samenhangen aan te kunnen geven (zie de kaart Gebiedsindeling).

De aansluiting bij de gebiedscoördinatie, zoals die momenteel door de provincie gestalte wordt gegeven, is gerealiseerd doordat de gebieden 1, 2 en 3 samen het gebied Zuidwest vormen, terwijl de gebieden 4, 5 en 6 telkens globaal samenvallen met de andere gebieden van het gebiedenbeleid.

De relatie met de beide regiovisies is zo dat gebied 6 globaal het gebied van de Regiovisie Groningen-Assen omvat en de gebieden 2, 3 en 4 met de Regiovisie Zuid-Drenthe - Noord-Overijssel te maken hebben.

E.1. West

Beschrijving

Kenmerkend voor dit gebied zijn de beken de Vledder Aa en de Wapserveense Aa, die groten-deels ontspringen in het nationaal park (in oprichting) het Drents Friese Woud. Dit is een voor Nederland unieke situatie, waarbij schoon infiltrerend water de bron van de beek vormt. De landbouw is een belangrijke economische drager van het gebied. Het landelijk gebied is over het algemeen goed ingericht voor de landbouw. Er zijn verder weinig industriële activiteiten en ook de bevolkingsdichtheid is laag. Het gebied kent een rijke cultuurhistorie die te



Niet alleen ten behoeve van de genoemde functies, maar vooral vanwege het vestigingsklimaat voor wonen, werken en verzorging in dit gebied. Op deze wijze maakt Emmen de regionale en bovenregionale taakstelling waar en wordt de druk op het zuidoostelijk deel van het Drents Plateau verminderd.

- Coevorden vervult als substreekcentrum een ondersteunende functie.
- De woonfunctie in Coevorden wordt aan de oostzijde in het Pikveld ontwikkeld. Afstemming tussen de beide nieuwe gemeenten is daarvoor nodig. Het grensoverschrijdende bedrijventerrein Europark wordt daarbij verder ontwikkeld met aandacht voor de uitbouw van de infrastructuur.
- X - Voor de vergroting van de beide glascomplexen voor de tuinbouw is ruimte ter grootte van ruim 500 ha beschikbaar. Zonodig is gezien de aard en de omgevingskwaliteit van het gebied een grotere reservering mogelijk.
- Voor de dagrecreatie is Emmen een belangrijk landelijk attractiepunt. De ontwikkeling van Waterrijk Emmen betekent een versterking op dit punt. Een beheersing van de mobiliteit, de vervoersstromen en het voorkomen van negatieve beïnvloeding van andere functies is in dat verband wezenlijk.
- De verblijfsrecreatie wordt in het dorpengebied niet uitgebreid. De bestaande bedrijven worden hier kwalitatief verbeterd.
- Bij de Pottendijk wordt het regionaal centrum voor lawaaisporten ingericht.
- Op de Noordbargeresch wordt gewerkt aan de realisatie van een themapark als uitbreiding van het Noorder Dierenpark. De ligging in het grondwaterbeschermingsgebied vraagt om bijzondere aandacht bij de inpassing.
- Binnen de grote en kwetsbare grondwaterwingebieden westelijk en noordelijk van Emmen wordt gekozen voor vormen van grondgebruik die de diepe zoetwatervoorraad minder belasten. In het Emmerveld en Zuiderveld zijn daarvoor de ruimste mogelijkheden inclusief bebossing. Rond Westenesch en de Emmeresch is de cultuurhistorische en landschappelijke waarde in de vorm van openheid bepalend.
- De landschapsstructuur langs de vroegere veenbeken Valtherdiep en Runde wordt versterkt.
- Herstel en ontwikkeling van beeksystemen en natuur in onderlinge samenhang heeft binnen Mars- en Westerstroom op verschillende plaatsen zeer goede mogelijkheden. Vanuit het oorspronggebied van de beken kan een perspectiefvol samenspel van water, natuur en bijzondere milieukwaliteit verder worden hersteld. Kwelsituaties met veel weidevogels worden juist in het middenstroomse deel ontwikkeld. De landbouw als grondgebruiker speelt hier een rol als beheerder en voortbrenger van streek eigen producten.
- De mogelijkheden voor de openbare drinkwatervoorziening om in deze regio meer water te winnen, zijn beperkt.
- Het diepe grondwater in de omgeving van het Bagerveen wordt van elke ontwikkeling gevrijwaard om verdroging van dit internationale natuurgebied tegen te gaan.

